

KARTA CHARAKTERYSTYKI
Wg Rozporządzenia Komisji (UE) NR 1272/2008

Radchem	ROZPUSZCZALNIK NITRO	Strona 1 z 14
---------	----------------------	---------------

Data sporządzenia: 20.08.2010

Data aktualizacji: 18.02.2016

1. Identyfikacja substancji/mieszaniny i identyfikacja przedsiębiorstwa

1.1. Identyfikator produktu.

NAZWA HANDLOWA: ROZPUSZCZALNIK NITRO

1.2. Istotne zidentyfikowane zastosowania substancji lub mieszaniny oraz zastosowania odradzane.

Zastosowanie zidentyfikowane: rozpuszczalnik bazowy, surowiec do innych kompozycji rozpuszczalnikowych stosowanych w przemyśle farb i lakierów, oraz inne zastosowania odpowiednio do potrzeb i technologii odbiorcy. Ze względu na zawartość metanolu powyżej 3% nie jest to produkt przeznaczony do powszechnej sprzedaży, a jedynie dla odbiorców profesjonalnych.

Zastosowanie odradzane: nie określono.

1.3. Dane dotyczące dostawcy karty charakterystyki

Producent/Dostawca:

RADCHEM Sp. z o. o. sp. Komandytowa
ul. Wyszogrodzka 10/89
03-337 Warszawa
Tel.: 0048 22 389-55-97
e-mail: biuro@radchem.pl

1.4. Komórka udzielająca informacji:

RADCHEM Sp. z o. o. sp. Komandytowa, biuro@radchem.pl

1.5. Numer telefonu alarmowego:

112 (ogólny telefon alarmowy), 998 (straż pożarna), 999 (pogotowie medyczne)

2. Identyfikacja zagrożeń

2.1. Klasyfikacja substancji lub mieszaniny

Klasyfikacja zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1272/2008

Flam. Liq. 2	H225 Wysoce łatwopalna ciecz i pary.	
Repr. 2	H361 Podejrzewa się, że działa szkodliwie na płodność lub na dziecko w łonie matki	
STOT RE 2	H373 Może powodować uszkodzenie narządów (ośrodkowy ukl. nerwowy) poprzez długotrwałe lub po wtwarzane narażenie drogą inhalacyjną.	
Acute Tox. 4	H302 Działa szkodliwie po połknięciu.	
Acute Tox. 3	H311, H331 Działa toksycznie w kontakcie ze skórą/ w następstwie wdychania.	
Eye Irrit. 2	H319 Działa drażniąco na oczy.	
STOT SE 3	H336 Może wywoływać uczucie senności lub zawroty głowy.	STOT
SE 1	H370 Powoduje uszkodzenie narządów.	Asp.
Tox. 1	H304 Połknięcie i dostanie się przez drogi oddechowe może grozić śmiercią. Powtarzające się narażenie może powodować wysuszenie lub pękanie skóry.	EUH066

Szczególne wskazówki o zagrożeniu dla człowieka i środowiska:

Produkt podlega obowiązkowi oznakowania na podstawie metody obliczania "Ogólnej wytycznej klasyfikowania preparatów w UE" w jej ostatnio ważnej wersji.

Dłuższy lub powtarzający się kontakt ze skórą może wywołać wysuszenie lub pękanie skóry w wyniku działania odtłuszczającego rozpuszczalnika.

Pary produktu są cięższe od powietrza i mogą się gromadzić w większych stężeniach przy ziemi, w dołach, kanałach i piwnicach.

Działa odurzająco.

W zamkniętych pojemnikach, nad zawartością, szczególnie pod działaniem ciepła, mogą się gromadzić pary palnych rozpuszczalników. Dlatego też należy trzymać z dala źródła ognia.

W przypadku nagromadzenia się w głębiej położonych lub zamkniętych pomieszczeniach istnieje podwyższone niebezpieczeństwo pożaru i wybuchu.

KARTA CHARAKTERYSTYKI

Wg Rozporządzenia Komisji (UE) NR 1272/2008

Radchem	ROZPUSZCZALNIK NITRO	Strona 2 z 14
---------	----------------------	---------------

Data sporządzenia: 20.08.2010

Data aktualizacji: 18.02.2016

System klasyfikacji:

Klasyfikacja odpowiada aktualnym listom Wspólnoty Europejskiej, jednak jest uzupełniona danymi z literatury fachowej i danymi firmowymi.

2.2. Elementy oznakowania

Oznakowanie zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1272/2008

Produkt jest klasyfikowany i oznakowany zgodnie z przepisami CLP.

Piktogramy wskazujące rodzaj zagrożenia

GHS02

GHS06

GHS07

GHS08

Hasło ostrzegawcze: Niebezpieczeństwo

Zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia

H225	Wysoce łatwopalna ciecz i pary.
H361	Podjeżdżewa się, że działa szkodliwie na płodność lub na dziecko w łonie matki
H373	Może powodować uszkodzenie narządów (ośrodkowy ukł. nerwowy) poprzez długotrwałe lub powtarzane narażenie drogą inhalacyjną.
H302	Działa szkodliwie po połknięciu.
H311,H331	Działa toksycznie w kontakcie ze skórą/ w następstwie wdychania.
H319	Działa drażniąco na oczy.
H336	Może wywoływać uczucie senności lub zawroty głowy.
H370	Powoduje uszkodzenie narządów.
H304	Połknięcie i dostanie się przez drogi oddechowe może grozić śmiercią.

Zwroty wskazujące środki ostrożności

P210	Przechowywać z dala od źródeł ciepła/iskrzenia/otwartego ognia/gorących powierzchni. Palenie wzbronione.
P271	Stosować wyłącznie na zewnątrz lub w dobrze wentylowanym pomieszczeniu.
P280	Stosować rękawice ochronne/odzież ochronną/ochronę oczu/ochronę twarzy.
P303+P361+P353	W PRZYPADKU KONTAKTU ZE SKÓRĄ (lub z włosami): Natychmiast usunąć/zdjąć całą zanieczyszczoną odzież. Spłukać skórę pod strumieniem wody/prysznicem.
P305+P351+P338	W PRZYPADKU DOSTANIA SIĘ DO OCZU: Ostrożnie płukać wodą przez kilka minut. Wyjąć soczewki kontaktowe, jeżeli są i można je łatwo usunąć. Nadal płukać.
P301+P310	W przypadku połknięcia: Natychmiast skontaktować się z ośrodkiem zatruc lub lekarzem.

2.3. Inne zagrożenia

Wyniki oceny właściwości PBT i vPvB

- **PBT:** Nie nadający się do zastosowania.
- **vPvB:** Nie nadający się do zastosowania.

3. Skład/informacja o składnikach

3.1. Substancje

Nie dotyczy.

3.2. Mieszanki

KARTA CHARAKTERYSTYKI
Wg Rozporządzenia Komisji (UE) NR 1272/2008

Radchem	ROZPUSZCZALNIK NITRO	Strona 3 z 14
---------	----------------------	---------------

Data sporządzenia: 20.08.2010

Data aktualizacji: 18.02.2016

NAZWA PRODUKTU / SKŁADNIKA	IDENTYFIKATORY	%	KLASYFIKACJA WG ROZPORZĄDZENIA (WE) NR1272/2008 [CLP]
Metanol	CAS: 67-56-1 EINECS: 200-659-6 Numer indeksu:603-001-00-X	20 - 30	 Flam. Liq.2; H225 Acute Tox.3; H301; H311; H331; STOT SE 1; H370 ;
Toluen	CAS: 108-88-3 EINECS: 203-625-9 Numer indeksu:601-021-00-3	35 - 40	 Flam. Liq. 2; H225; Asp. Tox. 1; H304; Repr. 2; H361; Skin Irrit. 2; H315; STOT SE 3; H336; STOT RE 2; H373
Octan metylu	CAS: 79-20-9 EINECS: 201-185-2 Numer indeksu:607-021-00-X	10 - 25	 Flam. Liq. 2, H225; Eye Irrit. 2, H319; STOT SE 3, H336 EUH066

Wskazówki dodatkowe:

Pełna treść przytoczonych wskazówek dotyczących zagrożeń znajduje się w rozdziale 16.

4. Środki pierwszej pomocy

4.1. Opis środków pierwszej pomocy

Wskazówki ogólne:

Ochrona osobista dla udzielającego pierwszej pomocy.

Odzież zanieczyszczoną produktem należy niezwłocznie usunąć.

Wyprowadzić porażonego z obszaru zagrożenia i położyć.

W przypadku utraty przytomności ułożenie i transport w stabilnej pozycji bocznej.

Nie podawać nic doustnie osobie nieprzytomnej.

PO NARAŻENIU DROGĄ ODDECHOWĄ:

Poszkodowanego przytomnego wyprowadzić, nieprzytomnego wynieść z miejsca narażenia na świeże powietrze. Przytomnego ułożyć w pozycji półsiedzącej zapewnić spokój i ciepło. Natomiast nieprzytomnego ułożyć w pozycji bocznej ustalonej, kontrolować i utrzymywać drożność dróg oddechowych. W przypadku zaburzeń w oddychaniu podawać tlen, w przypadku braku oddechu stosować sztuczne oddychanie.

W przypadku utraty przytomności, zaburzeń oddychania lub złego samopoczucia zapewnić pomoc lekarską.

W KONTAKCIE Z OCZAMI:

Usunąć szkła kontaktowe (jeśli są). Zanieczyszczone oczy płukać dużą ilością wody przez kilkanaście minut (10 – 15 min.). Podczas płukania trzymać powieki szeroko rozwarte i poruszać gałką oczną. W przypadku utrzymujących lub nasilających się objawów podrażnienia skonsultować się z lekarzem.

W KONTAKCIE ZE SKÓRĄ:

Zdjąć zanieczyszczoną odzież. Zanieczyszczoną skórę dokładnie umyć wodą z mydłem przez co najmniej 10 min. W przypadku utrzymujących lub nasilających się objawów podrażnienia skonsultować się z lekarzem. Uprać odzież przed ponownym użyciem.

W PRZYPADKU SPOŻYCIA:

KARTA CHARAKTERYSTYKI
Wg Rozporządzenia Komisji (UE) NR 1272/2008

Radchem	ROZPUSZCZALNIK NITRO	Strona 4 z 14
---------	----------------------	---------------

Data sporządzenia: 20.08.2010

Data aktualizacji: 18.02.2016

Nie wywoływać wymiotów. Wypukać usta wodą. Nigdy nie podawać nic do picia osobie nieprzytomnej. W przypadku wystąpienia duszności podawać tlen do oddychania. Natychmiast zapewnić pomoc lekarską.

4.2. Wskazówki dla lekarza:

Najważniejsze ostre i opóźnione objawy oraz skutki narażenia

W KONTAKCIE ZE SKÓRĄ:

zacerwienie, pieczenie, podrażnienie skóry oraz błon śluzowych. Powtarzające się kontakt może spowodować wysuszenie i pęknięcie skóry.

W KONTAKCIE Z OCZAMI:

zacerwienie, łzawienie, obrzęk, ból.

PO POŁKNIECIU:

nudności wymioty, biegunka, ze względu na niską lepkość, produkt w wyniku połknięcia lub w następstwie wymiotów może bezpośrednio przenikać do płuc i powodować poważne uszkodzenie płuc (zachłystowe zapalenie płuc).

PO NARAŻENIU DROGĄ ODDECHOWĄ:

kaszel, niewielki podrażnienie błon śluzowych i dróg oddechowych, uczucie senności i zawroty głowy, stany pobudzenia, nudności, wymioty; przy wyższych stężeniach par zaburzenia koordynacji ruchów; mogą wystąpić zaburzenia rytmu serca, migotanie komór, utrata przytomności.

SKUTKI NARAŻENIA:

poważne zagrożenie zdrowia w wyniku długotrwałego wdychania. Może szkodliwie oddziaływać na dziecko w łonie matki.

Zagrożenia: Niebezpieczeństwo zapalenia płuc.

4.3. Wskazania dotyczące wszelkiej natychmiastowej pomocy lekarskiej i szczególnego postępowania z uszkodzonym

Decyzję o sposobie postępowania ratunkowego podejmuje lekarz po dokładnej ocenie stanu uszkodzonego.

5. Postępowanie w przypadku pożaru

5.1. Środki gaśnicze

Przydatne środki gaśnicze:

CO₂, proszek gaśniczy lub strumień wody. Większy pożar zwalczać strumieniem wody lub pianą odporną na działanie alkoholu.

Środki gaśnicze nieprzydatne ze względów bezpieczeństwa: Woda pełnym strumieniem

5.2. Szczególne zagrożenia związane z substancją lub mieszaniną

Może tworzyć eksplozywne mieszaniny gaz-powietrze.

Niebezpieczeństwo pęknięcia.

Podczas pożaru mogą uwolnić się:

- tlenek węgla (CO)
- dwutlenek węgla (CO₂)

5.3. Informacje dla straży pożarnej

Specjalne wyposażenie ochronne:

Nosić urządzenie ochrony dróg oddechowych niezależnie od powietrza otoczenia. Nosić pełne ubranie ochronne.

Inne dane

Zagrożone zbiorniki ochłodzić strumieniem wody. Wodę skażoną należy zbierać oddzielnie, nie może ona dostać się do kanalizacji. Pozostałości po pożarze i skażona woda muszą być usunięte zgodnie z przepisami.

6. Postępowanie w przypadku niezamierzonego uwolnienia do środowiska

6.1. Indywidualne środki ostrożności, wyposażenie ochronne i procedury w sytuacjach awaryjnych

Ograniczyć dostęp osób postronnych do obszaru awarii do czasu zakończenia odpowiednich operacji oczyszczania. Dopilnować, aby usuwanie awarii i jej skutków przeprowadzał wyłącznie personel przeszkolony. W przypadku dużych wycieków odizolować zagrożony obszar. Unikać bezpośredniego kontaktu z uwalniającym się produktem. Unikać wdychania par. Unikać zanieczyszczenia skóry i oczu. Stosować środki ochrony indywidualnej. Zapewnić odpowiednią wentylację.

KARTA CHARAKTERYSTYKI
Wg Rozporządzenia Komisji (UE) NR 1272/2008

Radchem	ROZPUSZCZALNIK NITRO	Strona 5 z 14
---------	-----------------------------	---------------

Data sporządzenia: 20.08.2010

Data aktualizacji: 18.02.2016

UWAGA: Produkt wysoce łatwopalny, obszar zagrożony wybuchem; pary cięższe od powietrza, tworzą mieszaniny wybuchowe z powietrzem. Pary mogą rozprzestrzeniać się wzdłuż podłogi/gruntu do odległych źródeł zapłonu i stwarzać zagrożenie spowodowane cofającym się płomieniem. Wyeliminować wszelkie źródła zapłonu – nie używać otwartego płomienia, nie palić tytoniu, nie używać narzędzi iskrzących itp.

6.2. Środki ostrożności w zakresie ochrony środowiska:

Gazy (pary) mgła- usuwać strumieniem wody.

Zapobiec przeniknięciu do kanalizacji, rowów i piwnic.

Nie dopuścić do powierzchniowego rozprzestrzeniania się (np. przez przetamowanie lub zapory olejowe).

Nie dopuścić do przedostania się do podłoża /ziemi.

W przypadku przedostania się do zbiorników wodnych lub kanalizacji zawiadomić właściwe władze.

6.3. Metody i materiały zapobiegające rozprzestrzenianiu się skażenia i służące do usuwania skażenia:

Duży wyciek: miejsca gromadzenia się cieczy obwałować, zebraną ciecz odpompować.

Mały wyciek: zebrać za pomocą niepalnych materiałów wchłaniających ciecz (np. piasek, ziemia, uniwersalne substancje wiążące, krzemionka, itp.) i umieścić w oznakowanych pojemnikach. Zebrany materiał potraktować jak odpad. Oczyszczyć i przewietrzyć skażone miejsce. Nie używać narzędzi iskrzących. Nie używać wody oraz wodnych środków czyszczących.

6.4. Odniesienia do innych sekcji

Informacje na temat bezpiecznej obsługi patrz rozdział 7.

Informacje na temat osobistego wyposażenia ochronnego patrz rozdział 8.

Informacje na temat utylizacji patrz rozdział 13.

7. Postępowanie z substancjami i mieszaninami oraz ich magazynowanie

7.1. Środki ostrożności dotyczące bezpiecznego postępowania

Zadbać o dobry nawiew /odsysanie w miejscu pracy.

Zbiorniki zamknąć szczelnie.

Zbiorniki otwierać i obchodzić się z nimi ostrożnie.

Należy ograniczyć ilość zapasu na stanowisku pracy.

Troszczyć się o dobre przewietrzanie pomieszczeń, także w pobliżu podłogi (pary są często cięższe od powietrza).

Unikać zanieczyszczenia skóry i oczu.

Nie wdychać gazów/ par / aerozoli.

Unikać rozpylania.

Unikać rozsypywania lub rozpylania w pomieszczeniach zamkniętych.

Wskazówki dla ochrony przeciwpożarowej i przeciwybuchowej:

Źródła zapłonu trzymać z daleka - nie palić tytoniu.

Przedsięwziąć środki przeciwko naładowaniom elektrostatycznym.

Chronić przed gorącem.

Nie rozpylać w kierunku płomieni lub na żarzące przedmioty.

Stosować przyrządy /armaturę chronioną przed eksplozją i nie iskrzące narzędzia.

Niebezpieczeństwo eksplozji przy wtargnięciu cieczy do kanalizacji.

Należy przewidzieć chłodzenie zagrożeniowe na wypadek pożaru w otoczeniu.

Pary mogą tworzyć z powietrzem mieszaninę mogącą eksplodować.

W opróżnionym opakowaniu mogą się tworzyć mieszaniny zdolne do zapalenia się.

Operować tylko na wolnej przestrzeni lub w pomieszczeniach chronionych przed eksplozją.

7.2. Warunki bezpiecznego magazynowania, łącznie z informacjami dotyczącymi wszelkich wzajemnych

niezgodności.

Składowanie:

Wymagania w stosunku do pomieszczeń składowych i zbiorników:

Składować w dobrze zamkniętych beczkach w chłodnym i suchym miejscu.

Przechowywać w chłodnym miejscu.

Wskazówki odnośnie wspólnego składowania:

Nie składować w styczności ze środkami utleniającymi.

Nie składować wspólnie z kwasami.

KARTA CHARAKTERYSTYKI
Wg Rozporządzenia Komisji (UE) NR 1272/2008

Radchem	ROZPUSZCZALNIK NITRO	Strona 6 z 14
---------	----------------------	---------------

Data sporządzenia: 20.08.2010

Data aktualizacji: 18.02.2016

Nie składować wspólnie z alkaliami (ługami).

Dalsze wskazówki odnośnie warunków składowania:

Zbiornik trzymać szczelnie zamknięty.

Chronić przed gorącym i bezpośrednim promieniowaniem słonecznym.

Składować w miejscu chłodnym, ogrzewanie prowadzi do zwiększenia ciśnienia i niebezpieczeństwa przepuklenia.

Zbiornik przechowywać w dobrze przewietrzonym miejscu.

7.3. Szczególne zastosowanie(-a) końcowe

Brak dostępnych dalszych istotnych danych

8. Kontrola narażenia/środki ochrony indywidualnej

8.1. Parametry dotyczące kontroli

Składniki wraz z kontrolowanymi wartościami granicznymi zależnymi od miejsca pracy:

Metanol [67-56-1]

NDS (PL)   NDS: 100 mg/m³
                          NDSCh: 300 mg/m³

Toluen [108-88-3]

NDS (PL)   NDS: 100 mg/m³
                          NDSCh: 200 mg/m³

Octan metylu [79-20-9]

NDS: 250 mg/m³
NDSCh: 600 mg/m³

Zalecane wartości DSB

TOLUEN

DSB: 0,3 mg o-krezolu/l – w próbce moczu pobranej jednorazowo pod koniec ekspozycji dziennej w dowolnym dniu

METANOL

DSB: 6 mg/l metanolu – w próbce moczu pobranej pod koniec zmiany roboczej lub całej zmiany.

Zalecane wartości DNEL

PRODUKT	Wdychanie, toksyczność ostra działanie ogólnoustrojowe	Narażenie długotrwałe przez drogi oddechowe	Narażenie krótkotrwałe przez drogi oddechowe	Narażenie długotrwałe przez skórę	Narażenie długotrwałe przez drogi pokarmowe
TOLUEN					
pracownik	384 mg/m ³	192 mg/m ³	192 mg/m ³	384 mg/kg masy ciała/dzień	-
konsument	226 mg/m ³	56,5 mg/ m ³	226 mg/m ³	226 mg/m ³	8,13 mg/m ³
OCTAN METYLU					

KARTA CHARAKTERYSTYKI

Wg Rozporządzenia Komisji (UE) NR 1272/2008

Radchem	ROZPUSZCZALNIK NITRO	Strona 7 z 14
---------	----------------------	---------------

Data sporządzenia: 20.08.2010

Data aktualizacji: 18.02.2016

pracownik		305 mg/m ³	-	88 mg/kg masy ciała/dzień	
konsument		131 mg/m ³	-	44 mg/kg masy ciała/dzień	
METANOL					
pracownik		260 mg/m ³	260 mg/m ³	40 mg/kg masa ciała/dzień	
konsument		50 mg/m ³	50 mg/m ³	8 mg/kg masa ciała/dzień	8 mg/kg masa ciała/dzień

Zalecane wartości PNEC

TOLUEN

woda słodka	0,68 mg/l
woda morska	0,68 mg/l
osad	16,39 mg/kg
gleba	2,89 mg/kg

OCTAN METYLU

woda słodka	0,12 mg/l
woda morska	0,012 mg/l
gleba	0,0416 mg/kg gleby

METANOL

woda słodka	154 mg/l
woda morska	15,4 mg/l
gleba	570,4 mg/l

Wskazówki dodatkowe: Podstawą były aktualnie obowiązujące wykazy.

8.2. Kontrola narażenia

Osobiste wyposażenie ochronne:

Ogólne środki ochrony i higieny:

Podczas pracy nie jeść, nie pić, nie palić. Nie nosić ścierek nasączonych produktem w kieszeniach spodni. Profilaktyczna ochrona skóry za pomocą maści ochronnej do skóry. Trzymać z dala od środków spożywczych napojów i pasz. Zabrudzoną, nasączoną odzież natychmiast zdjąć. Myć ręce przed przerwą i przed końcem pracy. Unikać styczności z oczami i skórą. Nie wdychać gazów/ par / aerozoli.

Ochrona dróg oddechowych:

W przypadku powstawania par i aerozoli stosować sprzęt pochłaniający lub pochłaniająco-filtrujący odpowiedniej klasy ochronnej (klasa 1/ochrona przed gazami lub parami o stężeniu objętościowym w powietrzu nie przekraczającym 0,1%; klasa 2/ochrona przed gazami lub parami o stężeniu w powietrzu nie przekraczającym 0,5%; klasa 3/ochrona przed gazami lub parami o objętościowym stężeniu w powietrzu do 1%). W przypadku kiedy stężenie tlenu wynosi $\leq 17\%$ i/lub max stężenie substancji toksycznej w powietrzu wynosi $\geq 1,0\%$ obj. należy zastosować sprzęt izolujący.

Stosowane środki ochrony indywidualnej muszą spełniać wymagania zawarte w rozporządzeniu MG z dnia 21 grudnia 2005 r. (Dz. U. Nr 259, poz. 2173) oraz dyrektywy 89/686/WE (wraz z późn. zm.). Pracodawca

KARTA CHARAKTERYSTYKI
Wg Rozporządzenia Komisji (UE) NR 1272/2008

Radchem	ROZPUSZCZALNIK NITRO	Strona 8 z 14
---------	-----------------------------	---------------

Data sporządzenia: 20.08.2010

Data aktualizacji: 18.02.2016

obowiązany jest zapewnić środki ochrony odpowiednie do wykonywanych czynności oraz spełniające wszystkie wymagania jakościowe, w tym również ich konserwację i czyszczenie.
Należy zastosować procedury monitorowania stężeń niebezpiecznych komponentów w powietrzu oraz procedury kontroli czystości powietrza w miejscu pracy – o ile są one dostępne i uzasadnione na danym stanowisku – zgodnie z odpowiednimi Polskimi lub Europejskimi Normami z uwzględnieniem warunków panujących w miejscu pracy narażenia oraz odpowiedniej metodologii pomiaru dostosowanej do warunków pracy. Tryb, rodzaj i częstotliwość badań i pomiarów powinny spełniać wymagania zawarte w rozporządzeniu MZ z dnia 2 lutego 2011 r. (Dz. U. Nr 33, poz. 166).

Ochrona rąk:

Rękawice / odporne na rozpuszczalniki. Rękawice z PAW. Rękawice ochronne, chemoodporne (EN 374). W celu uniknięcia problemów ze skórą należy skrócić czas noszenia rękawic do niezbędnego okresu. Przed każdym użyciem sprawdzić, czy stan rękawic ochronnych odpowiada przepisom.

Rękawice ochronne

Materiał, z którego wykonane są rękawice musi być nieprzepuszczalny i odporny na działanie produktu / substancji / preparatu. Z powodu braku badań nie można podać żadnego zalecenia dotyczącego materiału dla rękawic do ochrony przed produktem / preparatem / mieszaniną substancji chemicznych. Wybór materiału na rękawice ochronne przy uwzględnieniu czasów przebicia, szybkości przenikania i degradacji.

Materiał, z którego wykonane są rękawice

Wybór odpowiednich rękawic nie zależy tylko od materiału, lecz także od innych cech jakościowych i zmienia się od producenta do producenta. Ponieważ produkt jest preparatem składającym się z kilku substancji, to odporność materiałów, z których wykonano rękawice nie można wcześniej wyliczyć i dlatego też musi być ona sprawdzona przed zastosowaniem.

Czas penetracji dla materiału, z którego wykonane są rękawice

Od producenta rękawic należy uzyskać informację na temat dokładnego czasu przebicia i go przestrzegać.

Ochrona oczu:

Okulary ochronne w szczelnej obudowie (gogle).

Ochrona ciała:

Ubranie lub fartuch ochronny z tkanin powlekanych odpornych na działanie rozpuszczalników. Wskazane ubranie ochronne w wersji antyelektrostatycznej. Trudnopalne, antystatyczne ubranie ochronne.

Ograniczenie i kontrola narażenia środowiska: Nie odprowadzać do środowiska.

9. Właściwości fizyczne i chemiczne

9.1. Informacje na temat podstawowych właściwości fizycznych i chemicznych

Wygląd:

Stan skupienia:

Ciecz

Kolor:

Bezbarwny

Zapach:

Charakterystyczny

Wartość pH:

Brak danych

Zmiana stanu

Punkt topnienia/ Zakres topnienia:

Nie jest określony.

Punkt wrzenia/ Zakres wrzenia:

56 - 112°C

Temperatura zapłonu:

< 23°C

Temperatura samozapłonu:

400 °C

Niebezpieczeństwo wybuchu:

Produkt nie jest wybuchowy, ale możliwe jest powstawanie par/ mieszanek powietrza grożących wybuchem.

Granice niebezpieczeństwa wybuchu:

- Dolna:

1,27 Vol %

KARTA CHARAKTERYSTYKI
Wg Rozporządzenia Komisji (UE) NR 1272/2008

Radchem	ROZPUSZCZALNIK NITRO	Strona 9 z 14
---------	-----------------------------	---------------

Data sporządzenia: 20.08.2010

Data aktualizacji: 18.02.2016

- Górna: 7,0 Vol %
Ciśnienie pary: Nieokreślone.
Gęstość w 20°C: 0,830 – 0,850 g/cm³

Rozpuszczalność w wodzie: Nie mieszalny.
Lepkość:
- Dynamiczna: Nieokreślone.
- Kinetyczna: Nieokreślone.
Zawartość rozpuszczalników:
rozpuszczalniki organiczne: 100 %
Inne informacje Brak dostępnych dalszych istotnych danych

10. Stabilność i reaktywność

10.1. Reaktywność

W normalnych warunkach nie reaguje niebezpiecznie z innymi substancjami.

10.2. Stabilność chemiczna

W normalnych warunkach temperatury i ciśnienia (patrz p. 7) produkt jest stabilny.

10.3. Rozkład termiczny/ warunki których należy unikać:

Brak rozkładu przy składowaniu i obchodzeniu się zgodnie z przeznaczeniem.

Dla uniknięcia rozkładu termicznego - nie przegrzewać.

Unikać kontaktu z otwartym ogniem oraz z materiałami, iskrzącymi, przegrzаныmi oraz naładowanymi elektrostatycznie.

10.4. Możliwość występowania niebezpiecznych reakcji

Reakcje z silnymi czynnikami utleniającymi. Powstawanie wybuchowych mieszanin gazowych z powietrzem.

10.5. Materiały niezgodne:

Silne środki utleniające

Silne kwasy

Silne zasady

10.6. Niebezpieczne produkty rozkładu:

Zapalne gazy/pary

Tlenek węgla i dwutlenek węgla

11. Informacje toksykologiczne

11.1. Informacje dotyczące skutków toksykologicznych

Ostra toksyczność:

Produkt nie był badany. Poniższe dane odnoszą się do głównych składników, które występują w produkcie.

Istotne sklasyfikowane wartości LD/LC50:

Metanol [67-56-1]

Ustnie	LD50	5628 mg/kg (rat)
Skórne	LD50	15800 mg/kg (rabbit)
Wdechowe	LC50 (4 h)	85120mg/m (rat)

Toluen [108-88-3]

Ustnie	LD50	5000 mg/kg (rat)
Skóra	LD50	12124 mg/kg (rabbit)
Wdechowe	LCL0 (4h)	15320 mg/m ³ (rat)

Octan metylu [79-20-9]

Ustnie	LD50	7400 mg/kg (rat)
Skóra	LD50	20000 mg/kg (rabbit)
Wdechowe	LC50 (8h)	50100 mg/m ³ (rat)

Toksyczność mieszaniny

KARTA CHARAKTERYSTYKI

Wg Rozporządzenia Komisji (UE) NR 1272/2008

Radchem	ROZPUSZCZALNIK NITRO	Strona 10 z 14
---------	----------------------	----------------

Data sporządzenia: 20.08.2010

Data aktualizacji: 18.02.2016

Informacje dotyczące ostrych i/lub opóźnionych skutków narażenia zostały określone na podstawie informacji o klasyfikacji produktu oraz/lub badań toksykologicznych oraz wiedzy i doświadczeń producenta.

ATEmix (droga pokarmowa mg/kg masy ciała) = 333 [Acute. Tox. 4, H302]

ATEmix (skóra mg/kg masy ciała) = 1000 [Acute Tox. 3, H311]

ATEmix (gazy ppmV) = 2333 [Acute. Tox. 3, H331]

Toksyczność ostrą mieszaniny (ATEmix) wyliczono na podstawie odpowiedniego współczynnika przeliczeniowego zawartego w Tabeli 3.1.2. załącznika I do rozporządzenia CLP, odnoszącego się do kategorii klasyfikacji komponentów. Przy obliczeniach wzięto pod uwagę składniki, które wykazują toksyczność ostrą.

W kontakcie ze skórą: przy dłuższym lub częstym kontakcie może wystąpić zaczerwienie, wysuszenie, pękanie oraz podrażnienie skóry. Niebezpieczeństwo absorpcji przez skórę.

W kontakcie z oczami: prysnięcie cieczy do oka powoduje podrażnienie błon śluzowych i spojówki, pieczenie, zaczerwienienie, łzawienie; możliwe uszkodzenie rogówki.

Po połknięciu: w zatruciu doustnym mogą wystąpić bóle brzucha, nudności, wymioty z ryzykiem zachłyśnięcia i zachłystowego zapalenia płuc; możliwe podrażnienie błony śluzowej gardła, przełyku i żołądka; mogą wystąpić przemijające zaburzenia funkcji wątroby i nerek.

Po narażeniu drogą oddechową: wysokie stężenia par powodują bóle i zawroty głowy, podrażnienie błon śluzowych dróg oddechowych i oczu, nudności, wymioty, stany pobudzenia; bardzo wysokie stężenia par powodują nudności, wymioty, bóle i zawroty głowy; zaburzenia oddychania, zaburzenia ze strony ośrodkowego układu nerwowego, zaburzenia rytmu serca z ryzykiem migotania komór, utratę przytomności, w ciężkich przypadkach śmierć.

Uczulenie: produkt nie jest uczulający.

Po absorpcji dużych ilości: zaburzenia ośrodkowego układu nerwowego, skurcze, utrata przytomności, zatrzymanie oddychania, zaburzenia sercowo – naczyniowe.

Kobiety ciężarne nie mogą zostać narażone na działanie tego produktu.

Dodatkowe wskazówki toksykologiczne:

Produkt wykazuje następujące zagrożenia w oparciu o metodę obliczeń według ogólnych wytycznych klasyfikacji Wspólnoty Europejskiej dotyczących receptur, wersja ostatnia:

Substancja szkodliwa

Substancja drażniąca

Obok miejscowych zjawisk podrażnienia powstaje przede wszystkim działanie narkotyczne po wdychaniu wysokich stężeń z niebezpieczeństwem centralnego porażenia oddechu. Wdychanie stężonych par oraz przyjęcie doustne wywołują stany podobne do narkotycznych oraz bóle głowy, zawroty, itd.

W przypadku połknięcia lub dostania się do dróg oddechowych może doprowadzić do śmierci.

12. Informacje ekologiczne

12.1. Toksyczność

Toksyczność wodna:

Metanol [67-56-1]

Toksyczność ostra dla:

Ryb -	<i>Carassius auratus</i>	LC ₀ 250 mg/l(11 h).
	<i>Leuciscus idus melanotus</i>	LC ₀ 7900 mg/l(48 h).
Bakterii -	<i>Pseudomonas putida</i>	6600 mg/l
Glonów -	<i>Scenedesmus quadricauda</i>	8000 mg/l
Pierwotniaków	<i>Colpoda</i>	1250 mg/l
	<i>Entosiphon sulcatum</i>	10000 mg/l

Stężenie śmiertelne dla:

Ryb -	<i>Leuciscus idus melanotus</i>	LC ₅₀ 10000 mg/l(48 h)
-------	---------------------------------	-----------------------------------

Mało toksyczny dla organizmów wodnych, w stężeniu 8100 mg/l przez 24 h nie działa szkodliwie na *Salmo trutta*. Stężenie progowe zakłócające fermentację metanową – 800 mg/l, zakłócające procesy biologicznego oczyszczania – 200 mg/l.

KARTA CHARAKTERYSTYKI
Wg Rozporządzenia Komisji (UE) NR 1272/2008

Radchem	ROZPUSZCZALNIK NITRO	Strona 11 z 14
---------	-----------------------------	----------------

Data sporządzenia: 20.08.2010

Data aktualizacji: 18.02.2016

Toluen [108-88-3]

Toksyczność ostra dla:

- ryb	<i>Lepomis macrochirus</i>	LC ₅₀ (96 h) 24 mg/l
	<i>Carassius auratus</i>	LC ₅₀ (96 h) 22,8 mg/l
	<i>Pimephales promelas</i>	LC ₅₀ (96 h) 38,1 mg/l
	<i>Poecilia reticulata</i>	LC ₅₀ (96 h) 59,3 mg/l

- skorupiaków	<i>Daphnia magna</i>	EC ₅₀ (48 h) 313 mg/l
---------------	----------------------	----------------------------------

Progowe stężenie toksyczne dla:

- bakterii	<i>Pseudomonas putida</i>	29 mg/l
	<i>Escherichia coli</i>	200 mg/l
- glonów	<i>Scenedesmus quadricauda</i>	>400 mg/l
- pierwotniaków	<i>Entosiphon sulcatum</i>	456 mg/l

Octan metylu [79-20-9]

Toksyczność dla:

Ryb -	LC50 >250 mg/l/96h (Brachydanio rerio wg OECD 203)
Rozwielitek-	EC50 >1000 mg/l/48h (Daphnia magna wg OECD 202)
Organizmów wodnych-	EC50 >120 mg/l/72h (<i>Desmodesmus subspicatus</i> wg OECD 201)

12.2. Trwałość i zdolność do rozkładu Brak dostępnych dalszych istotnych danych

Zachowanie się w obszarach środowiska:

12.3. Zdolność do bioakumulacji

Brak dostępnych dalszych istotnych danych

12.4. Mobilność w glebie

Brak dostępnych dalszych istotnych danych

12.5. Wyniki oceny właściwości PBT i vPvB

Zawarte w produkcie substancje nie spełniają kryteriów PBT lub vPvB .

12.6. Inne szkodliwe skutki działania

Brak dostępnych dalszych istotnych danych

13. Postępowanie z odpadami

13.1. Metody unieszkodliwiania odpadów

Zalecenia dotyczące mieszaniny:

Utylizować zgodnie z obowiązującymi przepisami. Pozostałości składować w oryginalnych pojemnikach. Nie usuwać do kanalizacji. Nie dopuścić do zanieczyszczenia wód powierzchniowych i gruntowych. Nie składować na wysypiskach komunalnych. Odpadowy produkt należy poddać odzyskowi w uprawnionych zakładach lub likwidować w uprawnionych spalarniach lub zakładach uzdatniania/unieszkodliwiania odpadów, zgodnie z obowiązującymi przepisami. Nie może podlegać obróbce wspólnie z odpadkami domowymi.

Europejski Katalog Odpadów

Kod odpadu: 07 01 04* Inne rozpuszczalniki organiczne, roztwory z przemysłu i cieczy macierzyste

Opakowania nieoczyszczone:

Zalecenia dotyczące zużytych opakowań:

Odzysk, recykling lub likwidację odpadów opakowaniowych przeprowadzać zgodnie z obowiązującymi przepisami. Opróżnione, nieoczyszczone pojemniki mogą zawierać pozostałości produktu (ciecze, pary) mogące powodować tworzenie się mieszanin zdolnych do zapalenia się, mogą stwarzać zagrożenie pożarowe/wybuchowe. Nieoczyszczonych opakowań nie wolno: ciąć, wiercić, szlifować, spawać.

UWAGA: Tylko opakowania całkowicie opróżnione mogą być przeznaczone do recyklingu!

Wspólnotowe akty prawne: dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady: 2008/98/WE i 94/62/WE.

Krajowe akty prawne: Dz. U. 2001, Nr 62, poz. 628 z późn. zm., Dz. U. 2001, Nr 63, poz. 638 z późn. zm.

14. Informacje dotyczące transportu

Numer UN

ADR, IMDG, IATA

UN1263

Prawidłowa nazwa przewozowa UN

· ADR

1263 MATERIAŁ POKREWNY DO FARBY

KARTA CHARAKTERYSTYKI
Wg Rozporządzenia Komisji (UE) NR 1272/2008

Radchem	ROZPUSZCZALNIK NITRO	Strona 12 z 14
---------	-----------------------------	----------------

Data sporządzenia: 20.08.2010

Data aktualizacji: 18.02.2016

· **IMDG** PAINT RELATED MATERIAL
· **IATA** PAINT RELATED MATERIAL
Klasa(-y) zagrożenia w transporcie
· **ADR**

Klasa Nalepka
· **IMDG**

3 materiał pokrewny do farby
3

· **Class**
Label
· **IATA**

3 Related material.
3

· **Class**
Label

3 Related material.
3

Grupa opakowań

· **ADR, IMDG, IATA**

II

Zagrożenia dla środowiska:

Produkt nie stanowi zagrożenia dla środowiska w myśl przepisów transportowych.

Szczególne oznakowania (ADR):

Brak

Szczególne środki ostrożności dla użytkowników

Uwaga: materiały ciekłe zapalne

Liczba Kemlera:

33

Numer EMS:

F-E,S-E

Transport luzem zgodnie z załącznikiem II do konwencji MARPOL 73/78 i kodeksem IBC

Nie nadający się do zastosowania.

Transport/ dalsze informacje:

· **ADR**

D/E

· **Kodów zakazu przewozu przez tunele**

Przepis specjalny640D

· **Uwagi:**

· **UN "Model Regulation":**

UN1263, MATERIAŁ POKREWNY DO FARBY, 3, II

15. Informacje dotyczące przepisów prawnych

15.1. Przepisy prawne dotyczące bezpieczeństwa, zdrowia i ochrony środowiska specyficzne dla substancji lub mieszaniny.

Ustawa z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (Dz. U. Nr 63, poz. 322 wraz z późn. zm.).

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 6 czerwca 2014 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. 2014, poz. 817).

Ustawa o odpadach z dnia 14 grudnia 2012 r. (Dz. U. 2013, poz. 21).

Ustawa z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (Dz. U. 2013, poz. 888).

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. 2014, poz. 1923).

Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2005 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla środków ochrony indywidualnej (Dz. U. Nr 259, poz. 2173).

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 lutego 2011 r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. Nr 33, poz. 166).

Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 8 lipca 2010 r. w sprawie minimalnych wymagań, dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy, związanych z możliwością wystąpienia w miejscu pracy atmosfery wybuchowej (Dz.U. z 2010 r. Nr 138, poz. 931)

Umowa europejska ADR dotycząca międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych.

1907/2006/WE Rozporządzenie w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowania ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH), utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę

KARTA CHARAKTERYSTYKI

Wg Rozporządzenia Komisji (UE) NR 1272/2008

Radchem	ROZPUSZCZALNIK NITRO	Strona 13 z 14
---------	----------------------	----------------

Data sporządzenia: 20.08.2010

Data aktualizacji: 18.02.2016

1999/45/WE oraz uchylające Rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywę Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE wraz z późn. zm.

1272/2008/WE Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 wraz z późn. zm.

2015/830/WE Rozporządzenie Komisji z dnia 28 maja 2015 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH).

2008/98/WE Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy.

94/62/WE Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 1994 r. w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych.

15.2. Ocena bezpieczeństwa chemicznego.

Ocena bezpieczeństwa chemicznego nie została przeprowadzona.

16. Inne informacje

Dane opierają się na dzisiejszym stanie naszej wiedzy, nie określają jednak w sposób ostateczny właściwości produkcyjnych i nie mogą być uzasadnieniem prawomocnych umów.

Pelen tekst zwrotów H z sekcji 3 karty:

H225 Wysoce łatwopalna ciecz i pary.

H226 Łatwopalna ciecz i pary.

H301 Działa toksycznie po połknięciu.

H304 Połknięcie i dostanie się przez drogi oddechowe może grozić śmiercią.

H311 Działa toksycznie w kontakcie ze skórą.

H315 Działa drażniąco na skórę.

H318 Powoduje poważne uszkodzenie oczu.

H319 Działa drażniąco na oczy.

H331 Działa toksycznie w następstwie wdychania.

H335 Może powodować podrażnienie dróg oddechowych.

H336 Może wywoływać uczucie senności lub zawroty głowy.

H361f Podejrzewa się, że działa szkodliwie na płodność.

H373 Może powodować uszkodzenie narządów poprzez długotrwałe lub narażenie powtarzane.

H400 Działa bardzo toksycznie na organizmy wodne.

H410 Działa bardzo toksycznie na organizmy wodne, powodując długotrwałe skutki.

H411 Działa toksycznie na organizmy wodne, powodując długotrwałe skutki.

H412 Działa szkodliwie na organizmy wodne, powodując długotrwałe skutki.

Skróty i akronimy:

NDS Najwyższe Dopuszczalne Stężenie

NDSCh Najwyższe dopuszczalne Stężenie Chwilowe

NDSP Najwyższe Dopuszczalne Stężenie Pułapowe

NSB Dopuszczalne stężenie w materiale biologicznym

DNEL Poziom niepowodujący zmian w zdrowiu człowieka

PNEC Przewidywane stężenie niepowodujące zmian w środowisku

vPvB (Substancja) Bardzo trwała i wykazująca bardzo dużą zdolność do bioakumulacji

PBT (Substancja) Trwała, wykazująca zdolności do bioakumulacji i toksyczna.

ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)

RID: Règlement international concernant le transport des marchandises dangereuses par chemin de fer (Regulations Concerning the International Transport of Dangerous Goods by Rail)

IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods

IATA: International Air Transport Association

ICAO: International Civil Aviation Organization

GHS: Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals

LC50: Stężenie , przy którym obserwuje się zgon 50% badanych zwierząt

LD50: Dawka, przy której obserwuje się zgon 50% badanych zwierząt

Źródła: Powyższe informacje opierają się na danych źródłowych uzyskanych od naszych dostawców

KARTA CHARAKTERYSTYKI
Wg Rozporządzenia Komisji (UE) NR 1272/2008

Radchem	ROZPUSZCZALNIK NITRO	Strona 14 z 14
---------	-----------------------------	----------------

Data sporządzenia: 20.08.2010

Data aktualizacji: 18.02.2016

Dodatkowe informacje

Data aktualizacji: 17.08.2016 r.
Zmiany: sekcja: 1 – 16
Karta wystawiona przez: Radchem Sp. z o. o.

Powyższe informacje powstały w oparciu o aktualnie dostępne dane charakteryzujące produkt oraz doświadczenie i wiedzę posiadaną w tym zakresie przez producenta. Nie stanowią one opisu jakościowego produktu ani przyrzeczenie określonych właściwości. Należy je traktować jako pomoc dla bezpiecznego postępowania w transporcie, składowaniu i stosowaniu produktu. Nie zwalnia to użytkownika od odpowiedzialności za niewłaściwe wykorzystanie powyższych informacji oraz z przestrzegania wszystkich norm prawnych obowiązujących w tej dziedzinie.